5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 238

LUNI 29 (11) AUGUST 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — STRĂINĂTATE: 3 luni Lei 10.- / 6 luni 20.- / Un an 40.-

Fondator:
LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 60
Idem pag. IV .. 50
Inserții și reclame, 60 linia
Mențiuni sau informațiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Directori:
VIRGIL N. DĂRĂSCU și STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Vidinul, Palanca și Rahova în flacări

RAZBOIUL NOSTRU

Viteaza noastră armată pe frontul de Nord și Nord-Vest merge din victorie în victorie.

Cititorii noștri au putut lua cunoștință din comunicatul oficial de nouile localități cucerite de armata noastră.

Nu mai puțin strălucitoare a fost pe ziua de eri isbînda repurtată de forțele româno-rusești la Bazargic.

Inamicii noștri cari, profitînd de lipsa momentană de forțe pe acest front, isbutiseră să înainteze în cadrilater, au fost nevoiți să cedeze în fața forțelor româno-rusești și să se retragă.

După eșecul dela Turtucaia începe acum seria victoriilor noastre și pe frontul de Sud. Victoria noastră de la Bazargic e cea mai bună chezășie de succesul final și desăvîrșit al armatelor româno-rusești.

Momentul surprinderilor a trecut.

Inamicul nu mai poate compta pe isbînzi ușoare ca cea dela Turtucaia unde vitejii noștri soldați au fost nevoiți să lupte cu forțe incomparabil de superioare făcîndu-și datoria pînă în ultimul moment și pricinuind dușmanului pierderi pe cari le va resimți multă vreme.

De acum dușmanul va găsi în fața sa zidurile inexpugnabile ale armatei româno-rusești care, nu va trece mult, și va înainta năvalnic spre țintă.

Trăiască armata!

Onoare eroilor românismului!

v. m.

Nu mai puțin va purta de grijă pentru mîngăierea și ajutorarea familiilor celor plecați în războiu, asigurînd că țara le va ajuta în toate nevoile lor.

In sfîrșit, voi preoți de parohii, în aceste vremuri de războiu, prin sunete de clopote, ziua și noaptea, veți chema pe credincioși la rugăciune, după cum ostașii în timp de războiu, prin buciumlu ostășesc, sunt chemați la luptă.

Incheiu această scrisoare către voi, iubiții mei preoți, prin cuvintele:

Atotputernicul să întărească cu vitejie și se apere de primejdie scumpa noastră Armată.

Dată în reședința noastră metropolitană din Iași, astăzi 20 August 1916.

Pimen
Mitropolitul Moldovei și Sucevei

PASTORALĂ

I. P. S. Mitropolit Pimen al Moldovei și Sucevei a trimes către preoțime următoarea înălțătoare scrisoare:

Iubite Părinte,

După o așteptare de veacuri, ceasul a sunat!

Implinirea dorinței celei sfinte, pentru unirea cu frații noștri, s'a apropiat.

De cîteva zile, pe creștetul și văile Carpaților, oștirea noastră a început a arăta vitejia strămoșească.

M. S. Regele Ferdinand I, fa un loc cu fruntașii țării, după multă gîndire și matură chibzuință, a hotărît mobilizarea oștirei și pornirea la războiu.

E minunată și plină de însuflețire proclamația către popor: căci M. S. zice: nouă celor de azi, ne e dat să întregim opera înaintașilor noștri, închegînd pentru vecie, ceia ce Mihai Viteazul a înfăptuit numai pentru o clipă „Unirea Românilor" de pe cele două părți ale Carpaților.

Dela noi atîrnă să scăpăm de sub stăpînirea străină, pe frații noștri de peste munți și din plaiurile Bucovinei, unde Ștefan cel Mare doarme somnul de veci.

Și mai departe, în proclamația către ostași, M. S. grăește, că i-a chemat, să poarte steagurile romînești peste hotare, unde frații lor îi așteaptă cu nerăbdare.

In aceste zile mari ale neamului nostru, se cuvine, ca toți românii, ca unul singur, să avem sus inimele către cel Atotputernic, rugîndu-l să ne ajute, ca să ne înălțăm la vitejia strămoșească, purtată de bătrînii noștri în dealungul veacurilor trecute.

S'acum, onorate și iubite părinte, în aceste vremuri grele, poporul păstoriei noastre și noi conducătorii lui sufletești, să ne aducem aminte, că sfînta credință strămoșească, prin biserica noastră națională, ne-a unit pe toți la un loc și a întărit sufletul cu nădejde și brațul cu vitejie.

Și dacă așa s'a făcut în trecut, așa se cade să se facă și acum.

La muncă pînă la jertfă, fiecare dintre noi: cei tineri îmbrăcați cu haina ostășească și cu arma în mînă, să lupte cu vitejie pentru țara lor; cei în vîrstă, bărbați ori femei, să muncească fără preget, dînd țării cele trebuincioase în vreme de războiu și îngrijind cu bună voință de cei rămași acasă, în urma ostașilor plecați; cei bătrîni și în neputință a munci, adunați prin biserici, la orașe și la sate, să ceară ajutor lui Dumnezeu pentru desăvîrșita biruință a oștirei noastre asupra vrăjmașilor.

Pînă și copiii să simtă însemnătatea acestor zile mari de care, să-și aducă aminte în viitorul vieței lor.

Să ne dăm seamă, că noi trăitorii de azi, avem fericirea dată de Dumnezeu, ca să vedem cu ochii noștri, ceia ce bătrînii doreau să vadă ca printr'un vis dulce, dintr'o noapte adîncă.

Acum, orice român, în toată ființa sa, se cuvine să simtă măreția zilei pentru întregirea neamului și să fie gata pînă la jertfa de sine, pentru închegarea României Mari.

D'aici înainte, Carpații să rămînă ca o podoabă, făcută de Dumnezeu țării și nu ca un hotar, despărțitor de frați.

Plaiurile Bucovinei cu bătrîna Suceavă și mormîntul celui Putna, al marelui Ștefan să fie ca amintiri de vremuri slăvite, și nu de străini stăpînite.

Aș dori, ca cuvîntul Meu — mai ales în aceste vremuri — să fie ascultat și bine primit de către toți bunii români creștini din cuprinsul Mitropoliei Moldovei și Sucevei; și nu Mă îndoesc de aceasta; căci, prin cuvîntul Meu povestesc greutățile trecutului, istorisesc vitejia strămbună și privesc cu încredere strălucirea viitorului.

Dar, îndeosebi către voi Mă adresez, iubiții mei preoți, care moșteniți un nume cîștigat de înaintașii voștri în istoria războaielor neamului, ca să mergeți înainte cu Crucea în mînă, căci oștirea e creștină. E vremea să reînoim acum cu toții această sfîntă zicătoare.

Cei aleși și orînduiți d'a însoți armatele în războiu, să-și facă datoria pînă și în tranșee. îndemnînd la luptă pe ostași și de va fi nevoie, să moară împreună cu ei pentru lărgirea hotarelor și mărirea țării.

Cei dela spitale de răniți și trenurile de ambulanță, precum și călugării și călugărițele dela „Crucea Roșie", să însoțească pe ostașii răniți, mîngîindu-i și explicîndu-le, că rănile căpătate în războiu rămîn cele mai frumoase podoabe ale unui ostaș viteaz.

Preoții din parohii, vor binecuvînta și încuraja pe cei ce pleacă în războiu, arătîndu-le recunoștința și cinstea, ce se dă acelora ce se jertfesc pentru țară și neam. Le va explica, că în această viață se impun omului datorii, cu mult mai mari decît acelea a le legăturilor pămîntești, ori cît de sfinte și scumpe ar fi ele.

Marea bătălie de pe Somme

— Ofensiva franceză continuă cu succes —

Paris, 25. — Atacul trupelor franceze și britanice de la nord de Maurepas pînă la Somme, ne-au permis să cucerim satul le Forest și Clery de pe Somme. Cucerirea satului Clery e foarte însemnată, de oarece constitue o situațiune dominantă, care permite de a întreprinde operațiuni imediate în contra orașului Peronne. (Agenția Radio).

*

Paris, 25. — Desfășurarea operațiunilor ofensive s'au urmat cu o remarcabilă continuitate în ziua de eri și a fost marcată prin lărgirea terenului cucerit și luarea a importante poziții, unde germanii se întăriseră în mod puternic.

Totalul prizonierilor făcuți în ultimele două zile pe ambele maluri ale Sommei e de 6650 de soldați, 36 tunuri, dintre cari 23 tunuri grele de calibru mare, un număr foarte însemnat de mitraliere, un depozit important de obuze, și un balon captiv.

Dușmanul a dat mai multe contraatacuri, cari au fost toate respinse cu pierderi grele.

Lucru mai însemnat de cît terenul cucerit e ușurința cu care germanii se predau actualmente și se lasă făcuți prizonieri. Prizonierii întrebați, au declarat că se predau de oarece nu sunt hrăniți îndestulător.

Importanța prăzei de artilerie arată repeziciunea cu care germanii au părăsit terenul cînd poziția lor a fost compromisă și gata de a fi luată. Numărul de 28 de tunuri grele e surprinzător după 48 de ore de luptă, pe un punct de apărare care era foarte puternic întărit. (Agenția Radio).

*

Paris, 24. — Comentatorul expert scrie că bătălia de la Somme înaintează dela 19 August încet dar sigur, metodă care consistă în atacarea obiectivului și în acoperirea lui prin avalanșe de bombe, metodă care mai are și avantajul de a reduce pierderile noastre la minimum. Germanii sunt foarte discreți în comunicatele lor și se limitează în a spune că marea bătălie de la Somme continuă și că trupele lor au fost angajate în lupte violente. Ei admit pierderea satului Chylly dar trec sub tăcere completa capturarea localităților Clery, Soyecourt, Demicourt de către francezi.

Noui cuceriri franceze

Paris, 26.— La nord de Somme luptă violentă de artilerie, fără acțiune de infanterie. După-amiază la sud de Somme trupele franceze au reluat cu succes ofensiva lor. Au luat germanilor mai multe tranșee la sud de Belloy în Santerre. In cursul unui viu atac al infanteriei franceze asupra satului Berny în Santerre s'a luat cea mai mare parte a satului și e[illegible] au înaintat pînă la [illegible] de sud al parcului din [illegible] Vermandovillers și Chilly.

Lupta a fost cu totul sîngeroasă. Francezii au cucerit partea de nord dela Vermandovillers pînă la drumul ce leagă acest sat de Estrees. Mai la sud în regiunea dintre Chaulnes și Chilly, trupele noastre au cucerit noui tranșee și au împins primele lor linie pînă la marginea-localității Chaulnes și de-alungul căii ferate de la Chaulnes la Roye. Numărul prizonierilor făcuți nu e încă cunoscut dar pare important.

Pe malul drept al Meusei canonada a fost intensă spre seară în sectorul pădurei Vaux Chapitre.

Zi relativ liniștită pe restul frontului.

Rușii înaintează în Galiția

5600 soldați și 45 ofițeri făcuți prizonieri de ruși

Petrograd, 25. — Comunicat oficial din 25 după amiazi. — Front de luptă apusean. In regiunea la sud de orașul Riga focul nostru a doborît un balon cu cîrmă german care a căzut în liniile inamicului.

Spre nord de Dwinsk, elementele noastre înaintate, trecînd rîul Dwina au alungat pe dușman din tranșeele sale și au pus stăpînire pe un element din pozițiunile vrăjmașe.

Aeroplanele noastre au bombardat cu eficacitate gara din Baranovici.

*

In direcțiunile Brzezany și Halicz, lupta continuă în condițiuni fericite pentru noi.

Trupele generalului Cerbacioff izgonind pe dușman din pozițiunile sale puternic organizate l'au urmărit spre vest și progresînd mereu s'au apropiat de rîul Narayufka care se varsă în Gnilalipa, pe care au trecut-o în parte.

In regiunea orașului Halicz, trupele noastre au ocupat calea ferată Halicz-Semikovije-Volniki după aceea au început să bombardeze cu bateriile lor grele și ușoare orașul Halicz unde vrăjmașul se mai menține deși orașul e în flăcări din cauza focului nostru.

*

In cursul luptelor din 24, în această regiune, am capturat 45 ofițeri și 5600 soldați dintre cari 22 ofițeri și 3000 de soldați germani precum și 5 ofițeri și 685 soldați turci.

Cantitatea de trofee n'a fost încă numărată.

In regiunea pădurească din Carpați, progresele noastre mai continuă. (Westnik).

Marele cartier general

Comunicat oficial No. 13
Din 27 August 1916, ora 7 dim.

Frontul de Nord și Nord-Vest

Vii lupte în văile superioare ale Mureșului și ale Oltului. Inamicul se retrage spre Vest.

Frontul de Sud

Bateriile noastre au bombardat Vidin, Lom-Palanka și Rahova, cari sunt în flacări.

Aeroplanele noastre au aruncat cu succes bombe asupra unui bivuac inamic la Turtucaia.

SERVICIUL TELEGRAFIC AL ZIARULUI „UNIVERSUL"

Harden
zugrăvește situația disperată a imperiilor centrale

Roma, 21. — (Intîrziată). — Maximilian Harden recunoaște că hotărîrea regelui Ferdinand al României e cu totul îndreptățită de interesele țării, interese cari sunt la Apus, iar nu la Răsărit. „Nu trebue să închidem ochii asupra situației în care se află astăzi atît austro-germanii cît și aliații lor, bulgarii și turcii. Dacă Quadrupla va reuși să impue voința sa dușmanilor săi în primejdie, atunci Bulgaria va fi zdrobită, reci liniță în viitoare. Turcia lichidată, Ungaria ciopîrțită, iar Germania luată la goană ca o fiară sălbatică. (A. T. I.)

EXPOZIȚIE
de tunuri și căruțe luate dela germani

Londra, 24.—War Office (minist. de război) a anunțat o expoziție de tunuri și căruțe germane capturate de armata britanică cu ocaziunea ofensivei de la Somme.

Expoziția aceasta însă s'a amînat, căci multe din uneltele de războiu capturate sunt acum întrebuințate de Aliați în contra foștilor lor posesori. (Reuter).

Wilson împotriva Germaniei

Roma, 25. — Din New-York: In discursul expunînd programul său electoral, d. Wilson a declarat că e cu neputință ca Statele Unite să mai facă d'aci înainte „o politică de izolare". Noi trebue și voim să îndeplinim o menire mare în lume. „Vorbind apoi de politica externă, Wilson a declarat: O națiune care calcă în picioare drepturile fundamentale și neștirbite ale omenirei, trebue să fie trasă în judecată ca să dea socoteala de nelegiurile sale.

Refuzul opus de această națiune de a se supune legei, ne face să îmbrățișăm cauza acelor state care au fost victimele silniciei sale. (A. T. I.)

Acțiunea italiană
în Albania

Coltano, 26. — **O coloană din cele trei armate a executat o nouă incursiune la Vojusa. In regiunea dela nord de Valona la începutul văei Ponae di Ciflic Idris trupele noastre au atacat distrugînd liniile inamice între Samar și Kuta, pe cînd o escadră a noastră de aeroplane a bombardat fioros sediul comandei inamice. După amează trupele s'au întors nevătămate pe stînga rîului aducînd cu ele prizonieri luați de la inamic.**

SHACKLETON
în insula Elefantului

Paris, 24. — Ziarul *Daily Chronicle* din Londra anunță că Sir Ernest Shackleton a ajuns în Insula Elefantului, pentru a veni în ajutorul tovarășilor pe cari îi lăsase acolo. (Agenția Radio).

O declarație
a colonelului Zymbrakakis

Paris, 24. — O telegramă din Salonic zice că colonelul Zymbrakakis, șeful mișcarei naționaliste eline, a declarat într'un interview: „Nu vreau decît un singur lucru: salvarea patriei. Arborele plantat de baronul Schenk va fi desrădăcinat". Colonelul a adăugat: „Nu vom mobiliza numai tinerele contingente, ci și întreaga națiune, dacă va fi necesar". (Ag. Radio).

NEINȚELEGERI
austro-germane asupra chestiei poloneze

Roma, 24. — (Intîrziată). — „Neue Zuricher Zeitung" află că tratativele între Berlin și Viena cu privire la regularea noului regim al Poloniei, au dat greș. (A. T. I.)

LIMBAJUL
presei germane împotriva României

Roma, 24. — (Intîrziată). „Tribuna" primește din Berna: Actele de dușmănie ca și graiul presei germane împotriva noastră (a Italiei și a României) reamintesc limbajul ziarelor austriace la adresa Italiei, îndată după declarația de războiu a guvernului din Roma: se repetă aceleași vorbe triviale, ocări și amenințări neroade, care ne fac să perzistăm tot mai mult în străduințele noastre de a stîrpi organizația criminală germană, înrădăcinată în toate clasele și păturile sociale. (A. T. I.)

Aliații și d. Venizelos
— Ce urmăresc aliații la Atena —

Roma, 25. — Idea Nazionale *află din Berna: In cercurile diplomatice din localitate se asigură că miniștrii Impătritei Înțelegeri la Atena ar fi sfătuit pe d. Venizelos ca să nu încerce nici o lovitură de surpriză și nici o silnicie împotriva guvernului sau a regelui Constantin, căci Înțelegerea n'are nici un interes să provoace vreo lovitură de Stat sau vreo răsturnare politică în interiorul țărei. (A. T. I.)*

INDEPARTAREA
lui Falkenhayn

Paris, 24. — Ni se telegrafiază din Berna că ziarul pangermanist „Post", scrie: „Indepărtarea lui Falkenhayn echivalează cu recunoașterea de către Germania a înfrîngerei suferite în fața Verdunului. Această mărturisire sosește sase luni după începutul uriașei întreprinderi". (Ag. Radio).

UN ZEPPELIN
atacă un vas olandez

Paris, 25. — Ni se telegrafiază din Rotterdam că un zeppelin a aruncat bombe asupra vasului olandez *Sviestrom*, în largul portului Ymuiden. Sfărîmături de proiectile au atins podul vasului. (Ag. Radio).

Ofensiva lui Brussiloff

Paris, 25. — După o telegramă din Petrograd, criticii militari ruși spun că ofensiva lui Brussiloff a surprins comandamentul german, care a fost silit să-și schimbe întreg planul de pe frontul Carpaților. Ofensiva condusă de generalii Cerbacheff, Sakharoff și Letchitsky realizează o întreită înaintare în direcția Lembergului, unde rușii au înaintat pînă la frontiera guvernămîntului Lublin, în direcțiunea orașului Halisz, unde luptele continuă și în direcțiunea orașului Woromenka, unde rușii au cucerit o serie de înălțimi în spre sud. (Ag. Radio).

Exportul de cereale
AL RUSIEI

Petrograd, 23. — Cantitatea globală a cerealelor dinponibile pentru export în ziua de 1 Iunie 1916 era pentru întregul imperiu rus de 90.109.010.000 de puzi, și anume: Pentru Rusia propriu zisă 70.416.963.000 puzi; pentru Caucazia 7.554.408.000; pentru Siberia și Asia centrală 12 miliarde 137.639.000 puzi.

Aprovizionările sus zise, după statistica de la 1 Iunie 1916 arată o sporire de 9.469.454 puzi față de statistica de la 1 Iunie 1915.

Acest stoc de diferite cereale arată pentru secară un plus de 5.940.000 puzi; pentru grîu un plus de 2.652.000 puzi; pentru orz o scădere de 1.571.000 puzi; pentru porumb o scădere de 324.000 puzi; pentru ovăz un plus de 2.412.000 puzi; pentru făina de secară un plus de 93.000 puzi, iar pentru făina de grîu un plus de 289.000 de puzi. (Westnik).

Luptele din Armenia

Turcii respinși pe rîul Eufrat, — Comandantul diviziei turcești ucis

Petrograd, 26 August. — Inaintarea turcilor pe malul stîng al rîului Eufrat a fost respinsă de trupele noastre și fugărirea lor continuă.

După declararea prizonierilor făcuți în lupta de la 19 August, au căzut ucis: comandantul divizie 30 turcești, și răniți comandantul corpului 22 Faic Pașa.

Aliații față de bulgari

Paris, fără dată. — Hutin scrie în ziarul „Echo de Paris":

„Toți ochii sunt îndreptați asupra acțiunii militare ce o va întreprinde generalul Sarrail, acțiune care va converge, cu rușii și cu românii spre un scop unic: să forțeze pe bulgari, în scurt timp, să depue armele". (Havas).

Socialiștii germani
atacă guvernul
--Se vorbește de revoluție--

Roma, 24. — (Intîrziată). — Din Geneva: Se află din Berlin că în întrunirea socialiștilor de la Chemnitz (?) deputatul Noske a atacat cu îndîrjire guvernul german.

In toate regiunile Germaniei, cu toată asprimea regimului militar, muncitorimea nu se sfiește de a vorbi de revoluția care să pue capăt atîtor suferinți și nenorociri. (A. T. I.)

Evenimentele din Grecia

Paris, fără dată. — Relativ la evenimentele ce se desfășură în Grecia, ziarele continuă să demonstreze necesitatea, pentru Aliați, d'a lua, în vederea anarhiei, din regat, toate garanțiile pentru siguranța armatei din Salonic, respingînd cu energie toate ingerințele în politica internă a țării. (Havas).